

Abdi Ibrahim v. Norway (br. 15379/16), 10.12.2021.¹

Povreda člana 8. EK

Aplikantica je državljanka Somalije muslimanske vjeroispovijesti. Dobila je status izbjeglice u Norveškoj 2010. godine. S njom je bio sin koji je u to vrijeme bio beba. Kasnije te godine, beba je prвobitno smjeштена u hitnu njegu, a zatim u kršćansku porodicu, uprkos želji aplikantice da je daju ili njenim rođacima ili somalijskoj ili muslimanskoj porodici.

Aplikantici je odobreno šest jednosatnih kontakt sesija godišnje, sa nadzorom. Organi socijalne skrbi su 2013. godine podnijeli zahtjev da se udomiteljskoj porodici dopusti usvojenje djeteta, pri čemu aplikantica tada ne bi imala kontakt sa djetetom, te da se aplikantici oduzme roditeljsko pravo. Aplikantica se žalila. Ona nije tražila povratak djeteta, već je tražila kontakt kako bi njen sin mogao zadržati svoje kulturne i vjerske korijene. Žalbeni je sud 2015. godine odbio njenu žalbu i odobrio usvojenje djeteta.

Aplikantica je prigovorila na osnovu članova 8. i 9. Konvencije, a Vijeće Suda smatralo je da aplikanticin prigovor na osnovu člana 9. koji se odnose na nju i kulturnu i vjersku pozadinu njenog sina treba ispitati prema članu 8. Konvencije.

Pozivajući se na načela iz predmeta Strand Lobben i drugi protiv Norveške [VV], Vijeće je utvrdilo povredu člana 8., temeljeći svoj zaključak na predmetu u cjelini, uključujući njegove vjerske aspekte. Vijeće je istaknuto da su prilikom stavljanja aplikanticinog sina pod skrb u obzir uzeti različiti interesi djeteta, ne samo da li bi udomiteljstvo odgovaralo majčinom kulturnom i vjerskom porijeklu, te da li je to u skladu s njenim pravima.

Međutim, dogovori o kontaktu između majke i sina koji su uslijedili, a koji su bili vrlo ograničeni i kulminirali usvajanjem, nisu uzeli u obzir majčin interes da joj se dopusti da njen sin zadrži barem neke veze sa svojim kulturnim i vjerskim porijekлом. Postojali su nedostaci u cijelokupnom procesu donošenja odluka koji su doveli do usvajanja, što nije dalo dovoljnu težinu zajedničkom interesu majke i djeteta za održavanje veza.

Tunikova and others v. Russia (br. 55974/16 i spojene tri aplikacije), 14.12.2021.

Povreda člana 3. EK

Povreda člana 14. u vezi sa članom 3. EK

Aplikantice, Natalya Tunikova (rođena 1972. godine), Yelena Gershman (rođena 1978. godine), Irina Petrakova (rođena 1980. godine) i Margarita Gracheva (rođena 1992. godine) su ruske državljanke koje žive u Moskvi, odnosno Moskovskoj regiji.

Predmet se odnosi na djela nasilja u porodici, uključujući prijetnje smrću i ozljeđivanje, koja su nad aplikanticama počinili njihovi bivši partneri ili supružnici, a domaće vlasti navodno nisu uspostavile pravni okvir za borbu protiv djela nasilja u porodici i utvrđivanje odgovornosti počinilaca ovakvih djela.

Pozivajući se na član 3. (zabrana nečovječnog i ponižavajućeg postupanja), član 13. (pravo na djelotvoran pravni lijek) i član 14. (zabrana diskriminacije), aplikantice se posebno žale na propust države da ih zaštiti od nasilja u porodici, nedostatak pravnih lijekova u tom pogledu, te da je opšti propust u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja doveo do diskriminacije žena.

Evropski sud je posebno utvrdio da ruske vlasti nisu uspostavile pravni okvir za učinkovitu borbu protiv nasilja u porodici; nisu procijenile rizike ponavljanja nasilja; i nisu proveli učinkovitu istragu o nasilju u porodici koje su pretrpile aplikantice. Utvrđeno je da su u pogledu zaštite od rizika od nasilja u porodici, žene u Rusiji u situaciji de facto diskriminacije.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za edukaciju i sudsku dokumentaciju Sekretarijata Visokog sudskega i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Melgarejo Martinez de Abellano v. Spain (br. 11200/19), 14.12.2021.

Povreda člana 6.1. EK (obrazložena presuda)

Aplikant, Francisco Javier Melgarejo Martinez de Abellano, je španski državljanin koji je rođen 1965. godine i živi u Sevilji (Španija).

Predmet se odnosi na upravni postupak u kojem je aplikant, nakon što je platio poreski dug od 296.031 euro (EUR) koji je, pored glavnog duga, uključivao i naknadu za zakašnjelu isplatu i zateznu kamatu, podnio dvije odvojene prijave za neosnovano plaćanje, jednu u odnosu na glavni dug, a drugu u pogledu doplate i kamata. Odobrena je prijava koja se odnosi na glavni dug, dok je prijava u vezi sa doplatom i kamatama odbačena. Aplikant se žalio *Audiencia Nacional*. U presudi koja je uslijedila nije dat obrazložen odgovor na navod aplikanta da bi doplatu i kamatu trebalo proglašiti ništavnim kao rezultat poništenja glavnog duga. Nasuprot tome, dva mjeseca kasnije, *Audiencia Nacional* je uvažila žalbe njegovih braće i sestara, koji su podnosiли slične i paralelne prijave, upravo pod tim argumentom.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje), aplikant se žali na propust *Audiencia Nacional* da da obrazložen odgovor u svojoj presudi u vezi sa doplatom i kamatom. Osim toga, aplikant tvrdi da je odbacivanje njegove žalbe, iako su žalbe njegove braće i sestara bile uvažene u istim okolnostima, podrazumijevalo povredu pravne sigurnosti.

Evropski sud je utvrdio da, uprkos argumentu koji se odnosi na sporednu prirodu doplate i kamata i njihov potencijalno odlučujući uticaj na ishod slučaja, nedostatak obrazloženja Audiencia Nacional znači da je nemoguće utvrditi je li taj podnesak uopšte ispitani, ili je ispitani i odbačen i, ako jeste, koji su bili razlozi za to.

Nadalje je jednoglasno zaključio da nije došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije koji se odnosi na navodnu povredu načela pravne sigurnosti.

Što se tiče pravične naknade, Sud je smatrao da u ovom slučaju ponovno suđenje ili ponovno otvaranje predmeta kao mogućnost prema domaćem pravu bi predstavljao najprikladniji oblik odštete.

Mukhin v. Russia (br. 3642/10), 14.12.2021.

Povreda člana 10. EK

Aplikant je Yuriy Ignatyevich Mukhin, ruski državljanin. Aplikant je bio glavni urednik novina i osnivač neformalne neprofitne organizacije koja je vodila kampanju za izmjenu zakona kako bi se osigurala lična odgovornost određenih izabranih dužnosnika.

Više od desetljeća u novinama je u više navrata objavljivan tekst koji se odnosi na jedan od manifesta aplikantove organizacije pod naslovom "Glasali ste, imate pravo suditi". Novine su tokom 2006. godine u vezi s tekstrom dobile dva upozorenja od medijskog regulatora zbog ekstremizma. Regulatorno tijelo za medije je nakon toga pokrenulo uspješan sudski postupak, tražeći da se novinama oduzme status masovnog medija i zabrani distribucija. Uredništvo lista žalilo se bezuspješno. Zasebno, novine su objavile niz tekstova D. i još jedne stranke, uključujući članak pod naslovom "Smrt Rusiji!" 2006. godine. Aplikant je nakon toga bio podvrgnut krivičnom postupku i osuđen prema domaćem antiekstremističkom zakonodavstvu zbog objavljivanja teksta. Žalio se bezuspješno.

Pozivajući se na član 10. EK (sloboda izražavanja), aplikant se žali na svoju krivičnu osudu na osnovu uredničkog izbora, na kvalifikaciju jednog od članaka kao ekstremističkog i na prestanak „statusa masovnih medija“ novina.

Krivična osuda aplikanta:

Evropski sud je, između ostalog, istakao da su domaći sudovi smatrali da su aplikantovi uređivački odabiri, uključujući tekst i dodatak naslova "Smrt Rusiji!", bili vođeni njegovim negativnim stavom prema postojećem društvenom i političkom režimu u Rusiji. Krivični su sudovi bili dužni razraditi tu opću tvrdnju u vezi s konkretnom krivičnom optužbom za poticanje na ekstremističke aktivnosti, a posebno u vezi s motivacijom aplikanta za širenje stajališta D. Sudovi nisu uzeli u obzir kontekst objave, uključujući je li aplikant, objavljivanjem D.-ovog teksta, izrazio bilo kakvu podršku, odobravanje ili podršku sadržaju; aplikant je tvrdio da je namjeravao (dalje) razotkriti i diskreditirati stavove D. Također je valjalo napomenuti da je objava bila dio tekuće rasprave između D. i druge osobe.

Čak i uz prihvatanje da je utvrđeno da se aplikant nije slagao s određenim državnim politikama, taj faktor sam po sebi ne bi nužno bio dovoljan da dokaže njegovu namjeru da potakne druge na aktivnosti koje imaju za cilj nasilno rušenje vlade ili na drugi način narušavanje nacionalne sigurnosti. Aplikantov izbor da doda naslov "Smrt Rusiji!" ni u tom pogledu ne bi nužno bio konačan; bilo je očito da je doslovno reproducirao završnu napomenu iz D.-ovog teksta. Krivični sudovi nisu uvjerljivo utvrdili da glavna svrha aplikantovog uredničkog izbora nije bila da na taj način doprinese raspravi od općeg interesa, ili da način na koji je obavljao svoje relevantne dužnosti i odgovornosti nije bio u skladu s standardima odgovornog novinarstva.

Sud je naglasio da se njegovi nalazi u ovom predmetu ne smiju shvatiti kao odobravanje jezika korištenog u D.-ovom tekstu ili stajališta iznesenih u njemu. Oni su bili ograničeni na činjenicu da domaći sudovi nisu dali dovoljno razloga da opravdaju osudu aplikanta prema domaćem zakonu.

Aplikant je uslovno osuđen na dvije godine zatvora i dvogodišnjom zabranom obnašanja vodećih pozicija u masovnim medijima. Nije uvjerljivo pokazano da je kazna bila srazmerna okolnostima slučaja, koji se odnosio na jedan jedini slučaj objavljivanja kontroverznih stavova druge osobe.

Status novina:

S obzirom na propust domaćih sudova – bilo na temelju zakona ili na temelju činjenica predmeta – da daju dovoljne razloge za opravdanje upitanja, Sud je utvrdio da nisu uvjerljivo dokazali da je miješanje bilo proporcionalno legitimnim ciljevima kojima se težilo.

Samoylova v. Russia (br. 49108/11), 14.12.2021.**Povreda člana 6. st. 1 EK****Povreda člana 8. EK**

Aplikantica je Marina Anatolyevna Samoylova, ruska državljanka.

Suprug aplikantice – bivši tužilac – uhapšen je 2007. godine pod optužbom za pronevjeru. Slučaj se odnosi na televizijski program emitovan 2009. godine koji se bavio suđenjem g. Samoylovu i koji je navodno sadržavao privatne informacije o paru, kao i građanski postupak koji su nakon toga pokrenuli Samoylovi.

Pozivajući se na član 6. stav 1. EK (pravo na pravično suđenje) i član 8. EK (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), aplikantica se žali da je dio njene građanske tužbe ostao neispitan od sudova, te da je televizijski izvještaj bio miješanje u njenu privatnost i da

sudovi nisu uspostavili pravičnu ravnotežu između njenog prava na poštovanje privatnog života i slobode izražavanja novinara.

Evropski sud je između ostalog utvrdio da nije došlo do povrede člana 8. Konvencije u odnosu na navodnu klevetu i prikazivanje podataka prikazanih kao prijavljeni prihod aplikantice.

Također je utvrdio da je došlo do kršenja člana 8. u vezi s pokazivanjem aplikanticine adrese, njenog identifikacionog broja poreznog obveznika i slika unutrašnjosti kuće. Što se tiče slika unutrašnjosti seoske kuće, poput onih koje prikazuju stubište i hidromasažnu kadu, one nisu otkrile nikakve posebne elemente intimnosti aplikanticinog privatnog života. Moguće je da bi te slike mogle biti relevantne za raspravu o vrijednosti ulaganja u kuću, a što je opet bilo relevantno za to je li kućanstvo živjelo iznad svojih mogućnosti. Kako god bilo, odluke građanskih sudova ne sadrže ocjenu bilo kakvih činjeničnih ili pravnih elemenata koji se odnose na distribuciju tih slika. Nije ocijenjeno je li u okolnostima slučaja prikaz unutrašnjosti kuće doprinio raspravi o pitanju od općeg interesa u ovom predmetu; i je li to služilo bilo kakvoj legitimnoj i uvjerljivoj svrsi, na primjer, da novinari koriste slobodu izražavanja. Konačno, iako je nesporno da aplikantica nije dala svoj pristanak za distribuciju slika, ostaje nejasno kako su one dobivene. Sud zaključuje da građanski sudovi nisu uspostavili ravnotežu između prava zaštićenih čl. 8. i 10. Konvencije (usporediti sa predmetom Dupate protiv Latvije).

U vezi sa članom 6. Evropske konvencije Evropski sud je, između ostalog, istakao da su domaći sudovi propustili zauzeti jasan i konkretan stav u vezi s tvrdnjama aplikantice o privatnosti koje im je ona vjerojatno iznijela. U posebnom kontekstu ovog predmeta taj je propust bio jednak propustu suda da pruži konkretan i izričit odgovor na barem neke od argumenata koji su bili odlučujući za ishod tog postupka. Time su sudovi povrijedili pravo aplikantice na pravičnu raspravu prema članu 6. stav 1. Konvencije.

Gražulevičiūtė v. Lithuania (br. 53176/17), 14.12.2021.

Povreda člana 6. EK

Aplikantica je Edita Gražulevičiūtė, državljanka Litvanije.

Gđa. Gražulevičiute je reumatolog i istraživač. Ona je suspendovana u januaru 2012. godine nakon što je jedan od njenih pacijenata umro tokom kliničkog ispitivanja koje je vodila na lijeku tocilizumab.

Predmet se odnosi na postupak koji je aplikantica pokrenula kako bi osporila svoju suspenziju i zatražila odštetu. Ona se posebno žali da je ukidanjem pravosnažne sudske odluke povodom zahtjeva za njenu suspenziju iz decembra 2013. godine, a kojom je oslobođena krivice, prekršen član 6. stav 1 Evropske konvencije (pravo na pravično suđenje).

Pozivajući se na član 8. Konvencije (pravo na poštivanje privatnog života), ona se također žali da nije dobila naknadu za štetu koju je pretrpjela zbog suspendovanja na skoro dvije godine.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da nije postojala posebna društvena potreba da se zanemari konačna odluka donesena u pogledu krivice aplikantice. Odstupanje od načela res judicata, a da nije opravdano okolnostima suštinskog i uvjerljivog karaktera aplikanticinog slučaja, utjecalo je na individualnu situaciju aplikantice, budući da je njen zahtjev za naknadu štete odbačen. Evropski sud smatra da je u posebnim okolnostima ovog predmeta Vrhovni upravni sud postupio kršeći načelo pravne sigurnosti svojstveno članu 6. stav 1. Konvencije. Prema tome, došlo je do povrede te odredbe.

Upoređujući aplikanticinu subjektivnu percepciju u odnosu na objektivnu pozadinu i ocjenjujući materijalni i nematerijalni učinak njene suspenzije na osnovu dokaza predočenih Sudu, Evropski sud je zaključio da je suspenzija imala ograničene negativne učinke na aplikanticin privatni život i nije dosegao prag ozbiljnosti potreban kako bi se pokrenulo pitanje prema članu 8. Konvencije. U ovom dijelu aplikacija odbačena kao ratione materiae nedopustiva.

[Genderdoc-M i M.D. v. the Republic of Moldova](#) (br. 23914/15), 14.12.2021.

Povreda člana 3. u vezi sa članom 14. EK

Aplikanti su udruženje Asociatia Obsteasca Centrul de Informatii Genderdoc-M, registrovano u Kišinjevu i M.D., državljanin Moldavije, doktor medicine.

Predmet se odnosi na homofobične izjave izvjesnog M. koje su dovele do sudskog postupka protiv udruženja aplikanta, i kasnijeg zlostavljanja M.D., uključujući napad na ulici i verbalno zlostavljanje, kao i reakciju vlasti.

Udruženje aplikant se poziva na član 10. (sloboda izražavanja) i član 14. (zabранa diskriminacije), dok se M.D. poziva na član 3. (zabранa nehumanog i ponižavajućeg postupanja), član 8. (pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života) i član 14. EK.

Evropski sud smatra da su vlasti prekršile svoju procesnu obavezu da istraže napad na drugog aplikanta, s posebnim naglaskom na razotkrivanje bilo kakvog diskriminatornog motiva za nasilje. Nepostojanje tako značajne istrage podriva povjerenje javnosti u državnu antidiskriminacijsku politiku.

U vezi sa navodima prvog aplikanta Evropski sud je konstatovao da se ne može valjano tvrditi, na osnovu činjenica ovog predmeta, da je, u smislu člana 34. Konvencije, prvi aplikant direktna ili indirektna žrtva kršenja člana 8. Konvencije, uzete bilo odvojeno ili u vezi s članom 14. Stoga je ovaj dio zahtjeva nespojiv ratione personae s odredbama Konvencije u smislu člana 35. stav 3. (a) i mora se odbaciti u skladu s članom 35. stav 4.

[Budimir v. Croatia](#) (br. 44691/14), 16.12.2021.

Povreda člana 8. EK

Aplikant je Jovan Budimir, hrvatski državljanin.

Aplikant je automehaničar. Predmet se odnosi na oduzimanje dozvole za rad na poziciji inspektora za motorna vozila. Ministarstvo unutrašnjih poslova oduzelo mu je dozvolu 1999. godine dok se protiv njega vodio krivični postupak zbog navodnog falsifikovanja zapisnika o pregledu traktora.

Poslodavac ga je odmah otpustio. Oslobođen je svih optužbi 2001. godine, zbog nedostatka dokaza. Dozvola mu je na kraju vraćena 2004. godine po okončanju upravnog postupka kojeg je pokrenuo da ospori oduzimanje dozvole. On je bezuspješno tražio naknadu štete od države.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života), aplikant se žali da je zbog nezakonite odluke o oduzimanju dozvole ostao bez posla u periodu od nekih pet godina i da nije mogao ostvariti naknadu štete.

Evropski sud je zaključio da, budući da aplikantu nije pružio bilo kakvo rješenje do utvrđivanja njegove stvarne odgovornosti za krivično djelo za koje je bio osumnjičen, kao i učinkovit pravni okvir za traženje pravične naknade za štetu koja mu je prouzrokovana dugotrajnim

oduzimanjem profesionalne licence, vlasti nisu ispunile svoje pozitivne obaveze iz člana 8. Konvencije. Nedostatak sveobuhvatne procjene u vezi s pitanjem koje utječe na aplikantovo pravo na poštivanje njegovog privatnog života nije bio u skladu s bilo kojim prihvatljivim poljem slobodne procjene.

Grbac v. Croatia (br. 64795/19), 16.12.2021.

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz EK

Aplikant je Milutin Grbac, hrvatski državljanin.

Predmet se odnosi na imovinski spor između aplikanta i lokalnih vlasti. Riječke vlasti su 2006. godine obavijestile aplikanta da nezakonito koristi dvije zemljišne parcele uz njegovu kuću. Oni su 2007. godine pokrenuli građanski postupak tražeći od sudova da nalože aplikantu da predala sporne parcele. Aplikant je podnio protivtužbu, tvrdeći da je stekao vlasništvo dosjelošću, jer su on i njegovi pravni prethodnici posjedovali parcele više od 80 godina. Njegov zahtjev je odbijen 2019. godine.

Pozivajući se na član 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine), aplikant se žali na odluke domaćih sudova kojima je u imovinskom sporu odbijen njegov zahtjev. On posebno navodi da prije 2006. godine niko nije osporio njegovo pravo na posjedovanje te dvije zemljišne parcele, niti je doveo u pitanje njegovu dobru vjeru i kontinuiranu prirodu posjeda.

Evropski sud je između ostalog, istakao da je s obzirom na relevantne zakonske odredbe domaćeg prava i dokaze prikupljene u zemlji, aplikantov zahtjev imao dovoljnu osnovu u nacionalnom pravu da privuče jamstva člana 1. Protokola br. 1, podrazumijevajući da se ovaj članak primjenjuje i na takve zahtjeve, a ne samo na "postojeći posjed".

Evropski sud je također podsjetio da je već utvrdio povredu člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju u predmetu koji je pokretao slična pitanja kao i ovaj (vidjeti Trgo protiv Hrvatske, st. 54-68). Nakon što je ispitao sav materijal koji mu je dostavljen, Sud smatra da Vlada nije iznijela nijednu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da donese drugačiji zaključak u ovom predmetu.

Konkretno, i ne dovodeći u pitanje mogući budući zaključak o suprotnom od domaćih sudova, nema naznaka, niti je Vlada tvrdila, da je bilo tko osim Grada Rijeke stekao bilo kakva prava na imovinu u sporu, ili da je bilo koja strana osim aplikanta (ili njegovih prethodnika) ikada zatražila bilo kakva prava u odnosu na tu imovinu.

Stoga se čini da zabrinutost koja je potaknula Ustavni sud da poništi član 388. stavak 4. Zakona o vlasništvu iz 1996. nije bila prisutna u aplikantovom slučaju. Ta je odredba poništena kako bi se zaštitila prava trećih osoba, dok se činilo da slučaj aplikanta ne uključuje takva prava (vidjeti Trgo, stav 66.). Prema tome, došlo je do povrede člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.

Zaklan v. Croatia (br. 57239/13), 16.12.2021.

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz EK

Aplikant je Đorđe Zaklan, hrvatski državljanin.

Predmet se odnosi na pokušaje aplikanta da vrati devize koje su vlasti zaplijenile 1991. godine u Hrvatskoj, kada je ta država još bila dio Jugoslavije.

Carinske vlasti bivše Jugoslavije (SFRJ) zaplijenile su 1991. godine 4.350 njemačkih maraka i 100 američkih dolara od g. Zaklana dok ih je pokušavao unijeti u Mađarsku iz tadašnje jugoslavenske republike Hrvatska protivno zakonu.

Protiv g. Zaklana savezne vlasti SFRJ pokrenule su prekršajni postupak protiv aplikanta.

Kada je Hrvatska proglašila nezavisnost 8. oktobra 1991., preuzeala je sve takve postupke, a na 13. novembar 1992. godine ih je obustavila do završetka procesa sukcesije nakon raspada SFRJ.

Sporazum o pitanjima sukcesije između država sljednica SFRJ je 2. juna 2004. stupio na snagu.

Aplikant je 2007. godine pisao Državnom odvjetništvu tražeći povrat novca. Odgovoreno mu je da je novac bio na računu bivših saveznih vlasti u Beogradu i predloženo mu je da traži povrat novca od srpskih vlasti.

Aplikant je potom pokrenuo postupak pred hrvatskim građanskim sudovima, ali je njegov predmet odbačen. Sudovi su obrazložili da proces sukcesije nije okončan jer slučajevi poput npr. njegovog nisu bili uređeni Ugovorom o sukcesiji, te da je upravni prekršajni postupak tako obustavljen i da je stoga prerano tražiti povrat novca putem sudova.

Naknadna ustavna tužba aplikanta je odbijena 2013. godine.

Pozivajući se na član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (zaštita imovine), aplikant se žali na odbijanje suda da naredi vraćanje novca koji je od njega oduzet.

Evropski sud je posebno utvrdio da je 27-godišnje čekanje u upravnom prekršajnom postupku aplikanta za prenošenje strane valute preko državnih granica predugo obustavljen, te ga je to spriječilo da dobije zadovoljstvu i u Hrvatskoj i u Srbiji. Ukupna težina je nesrazmerno pala na aplikanta.

[Alves de Oliveira v. France](#), odluka (br. 23612/20), 16.12.2021.

Aplikacija odbačena.

Aplikant je Antonio Hilario Alves de Oliveira, portugalski državljanin. Trenutno se nalazi u zatvoru u Lionu.

Predmet se odnosi na kombinaciju krivičnih sankcija i poreskih kazni koje se primjenjuju prema domaćem zakonu za krivično djelo pomaganja ili sticanja koristi od prostitucije, zajedno sa pranjem prihoda od toga, i srazmernosti ovih različitih sankcija i mjera.

Pozivajući se na član 1. Protokola broj 1 (zaštita imovine), aplikant se žali da su mu oduzeti "svi" stanovi i da je iznos oduzete imovine nesrazmjeran prihodima o kojima je riječ, pri čemu navodi da bi radije platio kaznu.

Prema članu 4. Protokola br. 7 (pravo da ne bude suđen ili kažnjen dva puta), aplikant tvrdi da je više puta kažnjavan za manje-više ista djela, prigovarajući da mu je, pored osude na kaznu zatvora od četiri godine, oduzet iznos od 100.000 eura (EUR) sa njegovih bankovnih računa i podvrgnut je ponovnoj procjeni poreza "u skladu sa računovodstvenim procedurama pravosudnog sistema".

Konačno, prema članu 1. Protokola br. 12 (zabранa diskriminacije), aplikant se žali da je diskriminisan zbog svog stranog državljanstva i svog bogatstva.

U vezi sa članom 1. Protokola broj 1, Sud je utvrdio da je miješanje vlasti u aplikantovo pravo na uživanje njegovih vlasničkih prava bilo predviđeno zakonom, da je postojao javni interes u pogledu oba krivična djela, da nije bilo nesrazmernosti i da je uspostavljena pravična ravnoteža u ovom predmetu, uzimajući u obzir opseg i težinu krivičnih djela koje je počinio i cijelokupnu aplikantovu imovinu. Pritužba je odbijena kao očito neosnovana.

U pogledu člana 4. Protokola broj 7 (pravo da mu se ne sudi ili ne bude kažnjen dvaput), Sud je smatrao da krivične sankcije izrečene isključivo u kontekstu krivičnog postupka se nisu odnosile na identične činjenice ili činjenice koje bi se u suštini mogle smatrati istim. Nadalje je navedeno da kombinacija krivičnih sankcija nije dovela do nesrazmernog rezultata. Štaviše, Sud je primijetio, u potpunosti u skladu sa svojom sudskom praksom, da krivični postupak zbog porezne prijevare i upravni postupak koji se odnosio na poreznu osnovicu, zajedno s pripadajućim kaznama, nisu bili usmjereni protiv istog krivičnog djela, tako da se u ovom predmetu nije postavilo pitanje prema članu 4. Protokola broj 7. Ovaj prigovor također je odbačen kao očigledno neosnovan.

**Women's Initiatives Supporting Group and Others v. Georgia (br. 73204/13 i 74959/13),
16.12.2021.**

Povreda člana 3. u vezi sa članom 14. EK

Povreda člana 11. u vezi sa članom 14. EK

Aplikanti su 35 gruzijskih državljanina i dvije nevladine organizacije, Grupa za podršku ženskih inicijativa i Identoba, osnovane za promociju i zaštitu prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih i transrodnih (LGBT) osoba u Gruziji. Pojedinačni aplikanti su ili članovi osoblja nevladinih organizacija - aplikanata ili članovi i pristalice LGBT zajednice.

Slučaj se odnosi na napad na LGBT demonstrante 17. maja 2013. godine – na Međunarodni dan borbe protiv homofobije – u centru Tbilisija.

Pozivajući se na član 3. (zabранa nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) i član 14. (zabranu diskriminacije), 27 pojedinačnih aplikanata navodi: da ih vlasti nisu uspjele zaštititi od gomile, uprkos tome što su bile svjesne ekstremne homofobije koja prevladava u zemlji; da je bilo jasno da je država podržavala neprijateljstvo kontrademonstranata prema događaju; te da je istraga incidenta koja je uslijedila bila neefikasna.

I nevladine organizacije i svi aplikanti posebno se žale, prema članu 11. (sloboda udruživanja) u vezi sa članom 14., da policija nije preduzela mjere da sprječi homofobičnu i transfobičnu agresiju na njih i ometanje njihovog mirnog skupa.

Evropski sud je posebno utvrdio da vlasti nisu poduzele mjere za zaštitu LGBT osoba od gomile koja je demonstrirala, unatoč tome što su svjesni rizika povezanih s događajem. Postojali su dokazi, odnosno video snimci nezavisnih novinara, službenog gledanja kroz prste djejima nasilja i podupiranja predrasuda. Sud također nije mogao isključiti mogućnost da je neviđeni razmjer nasilja bio posljedica propusta vlasti da provedu pravovremenu i objektivnu istragu napada na LGBT zajednicu tokom prošlogodišnjeg događaja, koji je također bio predmet pred Sudom u kojem su utvrđene povrede Konvencije (Identoba protiv Gruzije).

Yakhymovych v. Ukraine (br. 23476/15), 16.12.2021.

Povreda člana 6. EK

Aplikant je Oleg Ignatijovič Jahimovič, ukrajinski državljanin. Trenutno se nalazi u pritvoru u Lozivskom.

Predmet se tiče krivičnog gonjenja i aplikantove osude za naručivanje ubistva gospodina S., koji je aplikanta navodno prevario za imovinu. Ubistvo je lažno „izvršila“ osoba koju je aplikant pronašao preko prijatelja, nakon čega je aplikant platio ugovoren i znos.

Pozivajući se na član 6. (pravo na pravično suđenje), aplikant se žali da je navodno bio žrtva policijske zamke i da nije bio u mogućnosti da ispita ključnog svjedoka na suđenju.

Evropski sud je, između ostalog, istakao sljedeće: Pitanje opsega policijske uključenosti i prirode bilo kakvog poticanja kojem je aplikant mogao biti podvrgnut pokrenuto je složena pitanja koja su zaslužila pomno ispitivanje od domaćih sudova. U tom kontekstu, djelotvorno izvršavanje obaveze sudova da pomno ispitaju prigovor aplikanta u vezi sa poticanjem zahtjevalo je od njih da pokažu revnost u nastojanju da ispitaju one koji su imali ključnu ulogu u tajnoj operaciji, posebno lica I., bez obzira na prilično pasivan stav aplikanta prema ispitivanju tog svjedoka.

Međutim, uprkos centralnoj ulozi koju je lice I. odigralo u događajima, nisu navedeni nikakvi dobri razlozi za njegov izostanak sa suđenja: činjenica da je bio pritvoren, daleko od toga da je bio nedostupan, značila je da je pod kontrolom vlasti i stoga je u načelu mogao biti izведен pred sud. Prema su aplikanta osudili kao "poticatelja" (odnosno onoga koji drugoga navodi na zločin), domaći su sudovi dali malo komentara o tome koliko je ta uloga bila praćena s njegovim očitim okljevanjem i očigledno proaktivnim ponašanjem lica I. i Ch.: sudovi nisu jasno komentirali smatraju li ta okljevanja povezana s određenim modalitetima planiranog zločina i njegovog prikrivanja ili s željom aplikanta da se ubistvo počini.

S obzirom na složenost tih pitanja u ovom predmetu, zahtjevali su detaljniji komentar domaćih sudova kako bi uvjerili objektivnog promatrača da su podvrgnuli aplikanta adekvatnoj provjeri. Iako određeni procesni nedostaci, uzeti pojedinačno, možda nisu bili dovoljni da naruše ukupnu pravičnost krivičnog postupka protiv aplikanta, zajedno su imali takav učinak.

Sud je zaključio da domaći sudovi nisu na odgovarajući način riješili aplikantove navode o policijskom poticanju. Prema tome, došlo je do povrede člana 6. stavka 1. Konvencije. Evropski sud je također zaključio da nema potrebe zasebno razmatrati prigovor aplikanta na osnovu člana 6. stav 1. i 3. (d) Konvencije u vezi s prihvaćanjem dokaza od lica I., kojeg aplikant nije mogao ispitati tokom suđenja.